

APLICATIU

GUIA DOCENT

PROVISIONAL

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	ART EGIPCI
Codi	100575
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs. Segon semestre
Horari	Dilluns-Dimecres, 8.30-10.00 h. 11.30-13.00h 13.00-14.30h
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Annabel Villalonga Gordaliza
Departament	Art i Musicologia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7b-117
Telèfon (*)	93 581 16 05
e-mail	Annabel.Villalonga@uab.cat
Horari d'atenció	Dilluns 10:30-11:30

2. Equip docent

Horari de tutories

Nom professor/a: Anabel Villalonga Gordaliza

Departament d' Art i Musicologia

Universitat/Institució UAB

Despatx B7b-117

Telèfon (*) 93 5811605

e-mail Annabel.Villalonga@uab.cat

Horari de tutories : Dilluns 10.30-11.30h.

3.- Prerequisits

Cap

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura tracta sobre un dels aspectes més significatius de la cultura egípcia: el seu art. El punt de partida se sustenta en tres pilars bàsics: el país, la institució reial i la religió factors que influenciaran profundament, donaran forma i cos al desenvolupament artístic d'aquesta civilització. Sobre la religió treballarem especialment les cosmogonies principals, els mites més importants i els seus protagonistes, els déus, que estan àmpliament representats a les obres d'art. A continuació s'iniciarà un recorregut general sobre els principis de representació egípcies i els aspectes simbòlics presents en les obres d'art de totes les èpoques per a començar així, a situar en un eix cronològic les obres, els imperis i les dinasties. A partir d'aquí es procedirà, des d'una vessant cronològica per a una millor comprensió i consolidació del coneixement, a l'apropament a les arrels predinàstiques de la cultura i al seu posterior desenvolupament històrico-artístic fins a l'Imperi Nou..

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1. Demostrar que es coneix l'evolució de la imatge artística de l'Antigüitat.
CE2. Demostrar que es coneix la problemàtica, el vocabulari i els conceptes fonamentals de la història de l'art.
CE4. Demostrar que domina l'instrumental crític i metodològic fonamental per comprendre i expressar la història de l'art.

Resultats d'aprenentatge

Identificar les estructures artístiques i socials de l'antic Egipte, així com llur visió religiosa del món.

Competència

CE6. Analitzar amb esperit crític a partir de coneixements adquirits la obra d'art en les diferents vessants: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
CE7. Interpretar l'obra d'art en el context en que es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural.

Resultats d'aprenentatge

Identificar els processos artístics que han donat lloc a aquestes cultures

Competència

CTF3. Cercar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades...) com en informació distribuïda a la xarxa.

Resultats d'aprenentatge

Aplicar les tecnologies de la informació en l'estudi de la Història de l'art de l'Egipte faraònic.

Competències transversals

CT1. Treballar en equip, respectant les opinions alienes i dissenyant estratègies de col.laboració.
CTF1. Comunicar de forma oral i escrita, amb correcció, precisió i claredat els coneixements adquirits.

6.- Continguts de l'assignatura

1.-INTRODUCCIÓ

Geografia. 1.1 Societat. 1.2 Religió: fonts, cosmologies, concepcions de divinitat (*ntr*) i formes de divinitats. Les diferents formes de representació i manifestació de les divinitats..

2.- PRINCIPIS DE REPRESENTACIÓ DE L'ART EGIPCI I APROXIMACIONS AL SIMBOLISME

1.3 Caràcters generals de l'art egipci.

1.4 El simbolisme de l'art egipci: Simbolisme de la forma, del tamany, del color i del gest. El simbolisme del temple egipci. El simbolisme en l'arquitectura funerària: programes decoratius

3.- L'ART EGIPCI: DE LES ARRELS PREDINÀSTIQUES A L'IMPERI NOU

El Neolític i l'Època predinàstica. Jaciment neolític de Merimde. Cultures predinàstiques: Badariense, Amratiense i Guerzeense: societat, economia, enterraments i aixovars. Dinastia 0 o Nagada III. Pintura: la tomba 100 de Hieracòmpolis.

Època Tinita (D. I-II)

Arquitectura civil. Arquitectura funerària: el cementiri reial d'Abidos. Les mastabes de Sakkara. Estatuària i relleus.

Imperi Antic (D. III-VI)

Arquitectura funerària reial: Recinte de Djesert. Piràmides d'Esnofru. Conjunt de Guiza. Arquitectura funerària privada: Tombes privades. Arquitectura religiosa: Temples solars. Escultura: característiques, tipologia. Exempta i relleus. Pintura: temes i tècniques.

Primer període intermediari (D. VII-XI ini).

Imperi Mig (D.XI-XIV)

Arquitectura funerària: nous elements (Deir-el-Bahari). Escultura exempta i relleus. Pintura.

Segon període intermediari (D.XV-XVII) Els Hicses i les seves aportacions.

Imperi Nou (D. XVIII-XX)

3.8.1. Els Tutmòsides: hipogeus reials i privats. Temples funeraris (Medinet Habu) i temples a les divinitats: (Karnak i Luxor). Escultura exempta monumental. Decoració mural: relleus i pintures.

3.8.2 El període amarnià: Akhenaton. Arquitectura civil: Tell el Amarna. Estatuària i relleus.

3.8.3 Els Ramèssides: Temples rupestres. Tombes a Deir el-Medina. Escultura.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

Assistència a classes teòriques dirigides per la professora.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides per la professora.

Lectura comprensiva de textos.

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

Estudi personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques dirigides pel/per la professor/a	37,5	Classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup
Sessions de seminaris i pràctiques dirigides per/per la professor/a	15	Resolució de dubtes i manteniment de discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris

Supervisades

Tutories	12	Sessions concertades per resoldre dubtes i mantenir discussions sobre continguts específics de la matèria, els problemes i seminaris
Exercicis pautats d'aprenentatge	3	Realització i correcció d'exercicis pautats d'aprenentatge

Autònomes

Estudi personal	45	Integració dels coneixements adquirits. Realització d'esquemes, mapes conceptuals, resums.
Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca d'informació bibliogràfica	30	Lectura comprensiva de textos. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics mitjançant una guia. Estratègies de cerca d'informació. Selecció de materials.

8.- Avaluació

La matèria s'avaluarà aplicant els següents procediments:

- Proves escrites, dos parcials (30% cadascun) o examen escrit final: 60%
- Realització de treballs, ressenyes, resums i/o comentaris analítics sobre els textos i altres documents proposats (quadres, gràfics, mapes, imatges...): 40%

S'avaluarà tota la matèria del curs continguda en les explicacions a classe, lectures obligatòries del programa i, en el seu cas, altres lectures obligatòries que es poden indicar durant el curs. Els últims dies del curs hi haurà una reavaluació *exclusivament* per a aquells/es alumnes que tinguin suspesa alguna o algunes de les proves anteriors. Per tant, no es podran presentar els/les que no les haguessin fet al llarg del curs ni tampoc els /les que les tinguessin aprovades. La reavaluació només possibilita *aprovar* amb un 6 les proves suspeses.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Proves escrites	7,5	Integració dels coneixements adquirits. Utilitzar de manera apropiada el lèxic propi de la disciplina. Realització de ressenyes, resums i comentaris analítics mitjançant una guia
-----------------	-----	--

9- Bibliografia i enllaços web

Obres sobre el pensament egipci

BAINES, J., "Egyptian Myth and Discourse: Myth, Gods and Early Written and Iconographic Record", *JNES* 50 (1991): 81-105.

CERVELLÓ AUTUORI, J., *Egipto y Africa. Origen de la civilización y la monarquía faraónicas en su contexto africano*, AUSA, Sabadell, 1996.

FRANKFORT, H., *Reyes y dioses*, Alianza, Madrid.

FRANKFORT, H., & H.A.; WILSON, J.A.; JACOBSEN, T., *El pensamiento prefilosófico I*, Breviarios del FCE, Madrid, 1954

GALÁN, J.M.: "Ideas sobre la percepción del cosmos y su representación en el antiguo Egipto" en *B.A.E.D.E.*, 3, 1991. [134-142]

KEMP, B., *El Antiguo Egipto. Anatomía de una civilización*, Crítica, Barcelona, 2003

MOLINERO POLO: "Templo y cosmos" en Miguel Angel Molinero et al. (coord) , *Arte y sociedad del Egipto Antiguo*. Madrid: Encuentro, 2000. [69-94]

NAYDLER, J., *El templo del cosmos*, Siruela, Madrid, 2003

Obres sobre art egipci

DONADONI, S., *El arte egipcio*, Istmo, Madrid, 2001

LALOUETTE, C., *L'art figuratif dans l'Égypte pharaonique*, Flammarion, Manecourt, 1992

MANNICHE, L., *El arte egipcio*, Alianza Forma, Madrid, 1997

ROBINS, G., *The Art of Ancient Egypt*, Harvard University Press, Harvard, 2000

SCHÄFER, H., *Principles of Egyptian Art*, Griffith Institute, Oxford, 1986

- WILKINSON, R.H.**, *Cómo leer el arte egipcio*, Crítica, Barcelona, 2004
Magia y símbolos en el arte egipcio, Alianza Ed., Madrid, 2003
- ZIEGLER, C. & BOVOT, J.L.**, *Art et archéologie: l'Égypte ancienne*, RMN, Paris, 2001

BIBLIOGRAFIA complementària

- AA.VV.**, *Les artistes de Pharaon*, RMN, Paris, 2002
- AA.VV.**, *Egipto, el mundo de los faraones*, Könemann, Colonia, 1997
- AA.VV.**, *L'art de l'Ancien Empire égyptien*, La Documentation française, Paris, 1999
- ASSMANN, J.**, *Egipto: Historia de un sentido*, Abada, Madrid, 2005
- BAINES, J.**, *Visual & written culture in Ancient Egypt*, Oxford Univ. Press, New York, 2007
- DESROCHES, C.**, *Lorsque la Nature parlait aux Égyptiens*, Philippe Rey, Paris, 2003
Amours et fureurs de La Lointaine, Stock/Pernoud, Eure, 2000
- DESROCHES, C. & ELOUARD, D.**, *Símbolos de Egipto*, Paidós, Barcelona, 2005
- EDWARDS, I.E.S.**, *Las pirámides de Egipto*, Crítica, Barcelona, 2003.
- FISCHER, H.**, *L'écriture et l'art de l'Égypte ancienne*, Presses Univ. de France, Paris, 1986
- HAWASS, Z., (Dir)** *Tesoros de las Pirámides*, Librería Universitaria, Barcelona, 2005
- HORNUNG, E.**, *Idea into Image. Essay on Ancient Egyptian Thought*, Timkin, New York, 1992
- LEHNER, M.**, *Todo sobre las pirámides*, Destino, Barcelona, 2003.
- MICHALOWSKY, K.** *El arte del antiguo Egipto*, Akal, Madrid, 2000
- MEKHITARIAN, A.**, *La peinture égyptienne*, Skira-Flammarion, Genève, 1978
- MOLINERO, M.A. & SOLA, D.**, *Arte y sociedad del Egipto antiguo*, Encuentro, Madrid, 2000
- REEVES, N; WILKINSON, R.H.**, *Todo sobre el Valle de los Reyes*, Destino, Barcelona, 1999.
- ROBINS, G.**, *Proportion and style in Ancient Egypt*, Thames & Hudson, London, 1994
- PARKINSON, R.**, *Cracking codes*, University of California Press, Berkeley, 1999
The painted tomb-chapel of Nebamun, AUC, Cairo, 2008
- QUIRKE, S.**, *Ra, el dios del sol*, Oberon, Madrid, 2003
- TEFNIN, R.** *La peinture égyptienne ancienne. Un monde de signes à préserver (Série Imago, 1)*, Bruxelles, 1997
- TIRADRITTI, F.**, *Tesoros egipcios del Museo de El Cairo*, Folio, Barcelona, 2000
- VOLOKHINE, Y.**, *La frontalité dans l'iconographie de l'Égypte ancienne*, Cahiers de la Société d'Égyptologie, vol.6, Genève, 2000
- WEEKS, K., (Dir.)**, *El Valle de los Reyes. Las tumbas y templos funerarios de Tebas*, Librería Universitaria, Barcelona, 2005
- WILKINSON, R.H.**, *Todos los templos del Antiguo Egipto*, Destino, Barcelona, 2002.
Todos los dioses del Antiguo Egipto, Oberon, Madrid, 2003.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE